

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 17, 1953

ŠTEVILKA (NUMBER) 183

Novi grobovi

RUDOLPH JELERČIČ

Kakor smo včeraj poročali, je po kratki in mučni bolezni umrl v Huron Rd. bolnišnici splošno poznani Rudolph Jelerčič, star 37 let. Stanoval je na 1000 Creekview Rd. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član podr. št. 3 SMZ, društva Hrvatska Sloboda št. 235 HBZ, lovskega kluba St. Clair Rifle and Hunting Club ter Knights of Columbus. Bil je navdušen lovec. Dolgo let je delal z očetom pokojnim Frank Jelerčič, ki je vodil cvetličarno na Waterloo Rd., zadnje leto in pol pa je bil tajnik podjetja Fullerwood Homes, ki so gradbeniki in prodajalci zemljišč.

Tukaj zapušča soprogo Olgo, rojena Novak, dve hčerki Phyllis in Linda, mater Jennie, rojena Pavli, doma iz Mengša, brata Alberta, sestro Mrs. Justine Pretnar in več sorodnikov. Oče je umrl maja meseca 1952. Pogreb se vrši v soboto jutraj ob 8.45 uri iz pogrebne zavoza 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

VERONICA PRIMOŽIČ

Po kratki bolezni je preminila v Polyclinic bolnišnici Veronica Primožič, stara 40 let, stanujoča na 17505 Tarrymore Ave. Družina je preje dolgo let bivala na 1105 E. 66 St. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica društva sv. Ane št. 4 SDZ. Oče Frank je umrl leta 1946.

Tukaj zapušča mater Anno, rojena Tekavec, doma iz vasi Pod Slevnica pri Cerknici, brata Franka in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto jutraj ob 9.15 uri iz pogrebne zavoza 152 St., v cerkev sv. Vida ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

Pogreb ROSE GRON

Pogreb pokojne Rose Gron se vrši v petek jutraj ob 8.45 uri iz pogrebne zavoza Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

Pogreb HOWARD HANDY

Pogreb pokojnega Howarda Handy (Pappy Howard) se vrši v soboto popoldne ob 1.30 uri iz pogrebne zavoza Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

Pozdravi

Dr. L. A. Starce, ki ima urad za pregled oči in predpisovanje očal v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., pozdravlja vse svoje paciente iz Crile vojaške bolnišnice, kjer se nahaja na zdravljenju. Njegovi klinični so v njegovem uradu še vedno deležni točne postrežbe pri oskrbovanju očal po originalnem predpisu.

V bolnišnici

V Huron Rd. bolnišnici se nahaja John Muniza iz 6603 Edna Ave., ki je srečno preстал operacijo. Nahaja se v sobi št. 203. V bolnišnici je že šest mesecev in prijatelji ga lahko obiščejo.

"VRŠILA BOM NEPRISTRANSKO SVOJO NALOGO"—PANDIT

NEW YORK, 16. septembra—Predsednica Združenih narodov gospa Pandit je zagotovila, da bo na svojem mestu objektivna in da se bo odtrgala od trenutne politike indijske vlade, dokler bo predsednica ZN.

Nekaj osebnih podatkov:

Gospa Pandit se je poročila leta 1921 z R. S. Panditom, pravnikom in indijskim pesnikom. Mož ji je umrl leta 1943. V zakonu se je rodilo troje hčera. Dvoje od njih je študiralo visoke šole v Ameriki.

Panditovi ne ugajajo v New Yorku večne "partije" z istimi razgovori, z istimi udeleženci, z isto hrano in z isto pijačo.

Vprašanje komunistične Kitajske med Združenimi narodi je bilo na predlog Amerike odloženo za dobo enega leta. Pri tem je bilo zanimivo opazovati, kako so se zadržale posamezne države članice do tega predloga.

Velika Britanija je priznala režim komunistične Kitajske. Kljub temu pa je zastopnik Velike Britanije Jebb glasoval za ameriški predlog. Deset držav je glasovalo za to, da pride Kitajska med ZN, med temi Indija in Jugoslavija. Vseh teh deset držav je priznalo kitajski komunistični režim.

Glasovanje v prid ameriškemu predlogu je pokazalo naslednji rezultat: Za predlog 35, proti 11 držav, v glavnem države sovjetskega bloka, poleg njih pa še Indija, Indonezija, Švedska, Norveška in Jugoslavija.

Besedni dvoboj je veljal Višinskemu in Dullesu. Amerika iz ust Dullesa označuje Kitajsko kot napadalko, kateri znak se je drži kljub temu, da je prišlo na Korejo do premirja. Mir še ni zavarovan, premirje pa pomeni le ustavitev vojnih sovraštvo. Tudi sicer se ne ve, kakšne so resnične namere Kitajske. Kitajski komunisti so jasno pokazali, da jim ni za mir, vsled česar po ustanovni listini Združenih narodov ne morejo priti v to organizacijo.

Danes govori Dulles

NEW YORK, 17. septembra

Javnost je osredotočena na govor, ki ga bo imel danes dopoldne ameriški državni tajnik John Foster Dulles. Dulles se bo dotaknil vseh azijskih in evropskih važnih vprašanj, v Aziji, Koreji, Kitajski in Indokini, v Evropi pa pogodb z Nemčijo in Avstrijo.

Delovanje Združenih narodov se za enkrat vrtilo še vedno okrog zahteve komunističnega bloka, da naj se pomnoži mirovna komisija za Korejo z nevtrali. Amerika in zavezniki pravijo, da je to vprašanje dokončno rešila prejšnja skupščina Združenih narodov.

Rusi so dali Dullesu na znanje, da se bodo z vsemi sredstvi uprli napovedani spremembi listine o Združenih narodov.

Selitev v Florido

V ponedeljek se selita v Florido Mr. in Mrs. Edward Terlep. Mr. Terlep je sin poznanih kulturnih delavcev Mr. in Mrs. John Terlep iz 18712 Chickasaw Ave. ter je uposlen pri Singer Sewing Machine Co. zadnja štiri leta. Sedaj ga je družba poslala v Miami, da tam prevzame vodstvo. Pred enim mesecem ju je obiskala tetica štokljia in prinesla zalo deklico—drugo v družini. Želimo jima mnogo sreče in uspeha v novem bivališču.

Razne vesti iz sveta

Včeraj je zgorelo nad Albany, N. Y., potniško letalo, ki je zletelo v Bostonu in bilo namenjeno v Chicago. Vseh 28 potnikov je bilo mrtvih. Danes, v četrtek, se je javilo, da se nadaljuje preiskava o vzrokih te nesreče. Uspeha še ni.

Bivši podpredsednik federalne vlade, demokrat Barkley bo leta 1954 kandidiral za senatorja v državi Kentucky. Tako javlja vodstvo demokratske stranke.

V Washingtonu je mnogo republikanskih senatorjev osvojilo predlog Adlai Stevensona, da se ponudi Rusiji varnostna zveza in da se začne s splošno razorožitvijo. Pri tem je zanimivo, da si ti republikanci ne upajo omenjati osebe Adlai Stevensona, ki je sprožil te predloge.

Letalsko poveljstvo je javilo, da bo preključeno naročila za izdelavo 6.000 lovskih letal. S tem bo federalni proračun prihranil okrog pol milijarde dolarjev.

V soboto se vrne iz Denverja, kjer je na počitnicah, predsednik Eisenhower nazaj v Washington. Tiskovni urad predsednika je javil, da bo Eisenhower kmalu nato govoril Amerikancem in jim pojasnil stanje obojstranitve in zalogo atomskega orožja v Sovjetski zvezi, vse z ozirom na varnost Amerike, kako je namreč Amerika pripravljena na obrambo.

Ljubezen ne pozna ne meje ne zidu

Iz Pittsburgha poročajo naslednjo zanimivo zgodbo: Grace Rasmussen ima presedeti dvajset let zaporne kazni. Obsojena je bila kot nasilna ženska, ki se je pečala z ropi in celo s poskusi umora. V isti kaznilnici je bil zaprt 42-letni Milo Skergič. Skergič in Rasmussen sta se prvič sestala v kaznilniški kapelici, nakar je Skergič ni izgubil izpred oči. Tajno sta si izmenjavala dopisovanje in je Skergič prišlo na misel nekaj povsem originalnega. Tem potom ji je poslal svoje seme, in je Rasmussen na ta način umetno zanosila. Porodila je prejšnjega aprila zdravega dečka. Med obema je prišlo do poroke. Skergič je po prestani kazni odšel iz zapora, toda vanj se bo kmalu povrnil. Poročil je drugo, zakrivil torej dvoženstvo in bil ponovno obsojen.

RUSKA POMOČ KITAJSKI

PEKING, 16. septembra—Diktator Kitajske, Mao je sporočil Kitajcem, da je prišlo med njim in med sovjetskimi vodjem Malenkovim do sporazuma, po katerem bo Rusija pomagala industrijalizirati Kitajsko. Kitajska bo začela graditi z rusko pomočjo 91 novih tovarn, 50, ki so v delu, pa bo dovršila. Pri tem ji bodo pomagali ruski tehnični strokovnjaki, ki imajo za seboj 30-letne skušnje.

KAKO SO PLAČANI LOBISTI

Lobisti so zastopniki posameznih podjetij, ki v Washingtonu, pa tudi drugod, kjer je treba, s finančnimi in drugim sredstvi vplivajo na zakonodajalce, da glasujejo za zakone, ki so v prid podjetju. Sploh intervenirajo z vsemi sredstvi in na vse strani.

Republikanci hočejo tudi vodne sile v Tennessee dati v roke v izkoriščanje privatnemu kapitalu. Prebivalstvo mesta Knoxville, kjer je sedež federalnega podjetja Tennessee Valley Authority, je občutilo blagodat federalnega nadzorstva nad izkoriščanjem vodne sile, ker dobiva poceni elektriko. Da pa začne od svoje strani protipropagando zoper republikance, ki hočejo odvzeti prebivalstvu te dobrrote, se je odločilo, da zbere fond \$100.000, zgolj v propagandne namene za sedanje stanje.

Značilna je pripomba, kako gledajo na ta znesek sto tisoč dolarjev. "To je komaj \$25.000 več, kakor pa dobiva letne plače lobist Smith v Washingtonu, ki zastopa interese privatnih elektraran."

NA KOREJI NE GRE GLADKO

SEOUL, Koreja, 16. septembra—Kakih 25.000 vojnih ujetnikov ne mara nazaj na Kitajsko, oziroma v Severno Korejo. Ko se ti ujetniki spravljajo v taborišče v nevtralni zoni, prihaja do težkih incidentov. Kakih 1.000 teh ujetnikov je priredilo zoper komuniste take demonstracije, da bi moralo govoriti skoraj orožje, da se napravi red. Ti ujetniki namreč nehoje povedati imen svojcev doma, ker se bojijo, da se bodo komunisti nad njimi maščevali. General Clark je celo svetloval komunistom naj opustijo svoje namere, da sprušujejo in pregovarjajo sonarodnjake ujetnike naj se vrnejo domov.

VAN FLEET V CLEVELANDU

Prihodnji petek se bo mudil v Clevelandu sedaj upokojeni general Van Fleet, bivši poveljnik kopne vojske na Koreji. V Cleveland pride z namenom, da zainteresira Clevelandčane za civilno pomoč Korejcem.

O pogrešanih ameriških vojakih, ki še niso vrnjeni in katerih usoda je neznana, je Van Fleet podal sledeče mnenje: Amerikanci pogrešajo okrog tri tisoč svojih vojakov. Od teh imajo dokaze, da je kakih 800 živih v rokah komunistov. Med temi da je tudi njegov sin.

Poroka

V soboto, 19. septembra se poročita v cerkvi St. George, na E. 67 St. in Superior Ave., Miss Doris Ann Debesis in Leonard J. Kure. Poroka bo ob 9.30 uri jutraj. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Joseph Debesis iz Miami, Fla., ženin je pa sin poznane Mrs. Frank Sietz iz 25982 Highland Rd., Richmond Heights. Po poročnem potovanju se bo mladi par nastanil v Kessler, Miss., kjer je ženin nastanjen v službi z ameriško zračno silo. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vso srečo v zakonskem življenju!

Adlai Stevenson--demokrat št. 1; Truman--nedosegljiv politični praktik PO KONFERENCI VODSTVA DEMOKRATSKE STRANKE

Konferenca vodstva demokratske stranke v Chicagu je bila dogodek prve vrste. Z njo so se pečali brezizjemno vsi republikanski listi, komentarje pa so oddajale vse televizijske in radijske postaje. Splošno mnenje je v tem, da gre za obnovo demokratske razgibanosti, kateri na čelu sta nesporno dva dejanska voditelja—Adlai Stevenson kot človek silnega obzora v domači in zunanji politiki in Harry Truman, dosledni ljudski demokrat, ki pa se bavi kot izkušnje politik predvsem s praktičnimi političnimi vprašanji.

Zanimanje demokratov, kakor tudi republikancev je osredotočeno na volilno leto 1954. Kakšni izidi se pričakujejo?

Predsednik izvršilnega odbora demokratske stranke Mitchell je najvil zmago demokratov. To pa iz strogo notranje političnih razlogov Amerike. Nobena volilna objuba republikancev ni bila izpolnjena.

Predsednik izvršilnega odbora republikanske stranke in predsednik spodnje zbornice Martin napovedujeta zopetno zmago republikancev, to pa radi osebnosti predsednika Eisenhowerja, na drugi strani radi delnih uspehov republikanske stranke. Značilno za republikance je dejstvo, da operirajo z Nemčijo, s 15 milijoni dolarji ameriške pomoči vzhodnim Nemcem, ki da so ustvarili nerazpoloženje zoper Sovjetsko zvezo. O domači politiki so redoma tihi.

(Kar se tiče osebnosti predsednika Eisenhowerja, obstoja vtis, da njegova popularnost popenjuje. Tudi v republikanskih listih se čitajo očitki, da predsednik Eisenhower trati preveč časa za dopuste in šport in da se sam ne pogloblja v važna politična vprašanja, marveč je odvisen od svojih svetovalcev. Njihova priporočila sprejme, pa se premisli in jih zavrne, kakor je bil to slučaj v zadevi spremembe Taft-Hartleyevega zakona. V posledici nedoslednosti je odstopil delavski tajnik Durkin.)

Republikanci in domača politika

Elektrifikacija podeželja po nizki ceni je bila in je program demokratske stranke. V kolikor se je že izvedla, njeno dobroto uživajo ameriški farmarji, ne glede na celotni agrarni program demokratov. Znano je namreč, da se je velika depresija pred dobrimi dvajsetimi leti začela s krizo farmarstva, ki je dovela do splošne krize. Reševali in rešili so jo demokrati pod Rooseveltom. V volilni borbi med ameriški farmarji na republikanski strani ni bilo navedenega programa za kmete in se je celo kandidat Eisenhower zadovoljil z znano parolo "Me too."

Vsa praksa republikancev v kmetijski politiki ni prinesla ničesar novega za ameriške farmarje. Kadar pa je nastopilo kakšno kritično vprašanje, kmetijski tajnik Benson ni hotel ali ni mogel dati nobenega načelnega stališča.

Omenili smo elektrifikacijo dežele, že preje smo se večkrat dotaknili tako imenovanega projekta Tennessee Valley Authority. Podjetje pomeni zavezitev vodne sile in njeno izrabo v električne namene, toda vse ne pod privatnim, marveč pod federalnim nadzorstvom in izkoriščanjem. Zato je ta električna sila

poceni. Vlada milijonarjev hoče dati tudi že obstoječe naprave v last privatnemu kapitalu. Pri svojih projektih priznava, da bo električna sila dražja. To je razburilo ameriške kmete, ki očitajo federalni vladi, da se je udala lobistom ameriških električnih kompanij. Demokratje v Chicagu so med ostalim pokazali na to bolno točko.

Od leta 1936 ni bilo v delavskih vrstah še nikdar toliko zavdnosti in razumevanja za skupne delavske interese, kolikor ga je ravno v teh dneh. Uni je naj se združujejo in ne napadajo! To bo ena glavnih točk dnevnega reda bližnjih delavskih konvencij. Eisenhower je izgubil celo Durkina, ki je v delavskih vrstah kot predsednik unije kleparjev sicer nekaj pomenil, njegov vpliv pa preko tega urada ni šel. Akcija, da se pridobi delavstvo vsaj delno za republikansko stranko, je popolnoma propadla. Nasprotno! Ker je predsednik Eisenhower snedel dane volilne objube, se je tudi v tistih delavskih glavah, predvsem v ženstvu, ki je volilo Eisenhowerja, razjasnilo, da so bile vse te objube republikancev navadna volilna demagogija, samo da pride republikanska stranka pod plaščem takrat popularnega Eisenhowerja po dvajsetih letih zopet na oblast.

Načelni program Stevensona

Ena najbolj karakterističnih besed Adlaia Stevensona, ki se nikdar in ob nobeni priliki ne umakne v ozadje in ne obledi, je beseda "odgovornost." Stevenson je povdaril, da mora ameriška politika čutiti predvsem svojo odgovorno vlogo v današnjem svetu. Kritika mora biti stvarna. Ko se je Stevenson dotaknil trenutnih zunanje političnih vprašanj, je predlagal:

Pakt o nenapadanju, ki ga naj ponudi Amerika Sovjetski zvezi. Vprašanje razorožitve. Za oba čila naj gre Amerika v boj, toda z orožjem potrpežljivosti, stalnega iskanja miroljubnih sredstev, kjer je pa treba, tudi z orožjem odločnosti.

Stevenson računa s praktičnimi pojavi in satelitskem, kakor tudi v zapadnem bloku. V satelitskem bloku Moskve so nastale špranje, komunizem kot tak ne vleče več in je v upadanju. V zapadnem bloku, predvsem v zapadni Evropi, je nastalo splošno zboljšanje in se je izkazala ameriška demokratska politika pomoči, ki se je začela z velikim Marshallovim planom, za pravilno.

Toda močni na zunaj in v svetu smo lahko le tedaj, ako smo močni in demokratični tudi doma. McCarthyzem pomeni in kvizicijo, sežiganje knjig, pritisk

in strah na državljane, da naj mislijo le z možgani enega človeka. Ta pojav je zasenčil jasno ameriško nebo nad deželo svobodnega in prostega državljanja. Ameriška demokracija je postala le eksportno blago, ki pa doma naj nima vrednosti.

V azijski politiki bo veliko odvisno od tega, kaj pravzaprav hoče komunistična Kitajska. Indokino je braniti, ker pomeni vrata v južno vzhodno Azijo.

Pomirjenje na Balkanu

SOFIJA, Bolgarija, 16. septembra—Za Jugoslavijo, ki je sprejela bolgarsko ponudbo, da imenuje rednega diplomatskega zastopnika, se je bolgarska vlada obrnila sedaj tudi na sosednjo Grčijo z enakim predlogom, da se uredijo medsebojni odnosi in obnovijo redne medsebojne zveze. Grčija naj imenuje v Sofiji svojega rednega diplomatskega zastopnika.

Korak bolgarske vlade je važen radi tega, ker od konca zadnje svetovne vojne Bolgarija ni imela z Grčijo nobenih urejenih razmer.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile včeraj jutraj pri Mr. in Mrs. Mirko Bubič iz 3933 Jo-Ann Dr. in ju obdarile z lučkano deklico, ki bo v družbo svojima dvema bratcoma. Dekliško ime matere je bilo Helen Marković ter je hči Mr. in Mrs. Stev Marković z istega naslova. Mati in dete se dobro počutita v Polyclinic bolnišnici. Ponosni oče je sin poznane Mrs. Mary Bubič iz 11101 Revere Ave., ki je postala sedaj petič stara mama.

Zadnje nedeljo so se vile rojenice zglasile pri Mr. in Mrs. Walter Frank na 19505 Chickasaw Ave. in jima pustile v spomin krepkega fantka-prvorojenca, ki je tehtal sedem funtov in 10 unč. Mati, katere deklisko ime je bilo Caroline Elsie Zigmman, in dete se dobro počutita v Euclid-Glenville bolnišnici. Tako sta postala poznana Mr. in Mrs. Frank Zigmman iz 19416 Chickasaw Ave. prvič "grandpa" in "grandma," Mrs. Frances Frank iz 19505 Chickasaw Ave. pa je drugič stara mama.

Vile rojenice so se zglasile prošli mesec pri Mr. in Mrs. Edward Budnar na 16222 Huntmere Ave. in jima pustile zalo hčerkico-prvorojenka. Dekliško ime matere je bilo Mildred Tomšič.

Čestitamo!

Redna seja

Jutri, v petek zvečer ob navadnem času se vrši redna mesečna seja društva Slov. dom št. 6 SDZ v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Vabi se članstvo na polnoštevilno udeležbo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

K ODSTOPU TAJNIKA DURKINA

(2)

Kakšen račun je imel predsednik Eisenhower, ko je vzel v republikansko vlado delavca unijca, politično še demokrata Martina Durkina? S katerekoli strani ga ogledujemo, priznati moramo, da je bil Eisenhower pri tej svoji odločitvi kratkoviden. Predvsem—kaj so ameriške delavske unije?

Mogočna organizacija z okoli dvajset milijoni organiziranega članstva! Ameriške delavske unije ne morejo biti tarča republikancev, češ, da so take organizacije, ki gredo za spremembo sedaj obstoječega stanja. Nobena od ameriških glavnih unij ni ne socialistična, ne komunistična, sploh ne revolucionarna. Unije so zrastle v okviru obstoječega kapitalističnega reda in so za svobodo v gospodarstvu, v kolikor ne pridejo v poštev posebni splošni ljudski interesi. Toda unije se bojujejo v okviru stanja kot je in odklanjajo vsako revolucijo. V tem pogledu so tudi za republikance brez madeža.

Unije zahtevajo za svoje članstvo višji standard življenja in večjo soudeležbo pri izrabljanju ameriškega narodnega kapitala. V tem pogledu velja pač boj! Najmanj, kar je mogel pričakovati Eisenhower, ko je bilo treba imenovati tajnika za delo v federalni vladi, je bilo to, da naj se ne dela račun brez krčmarja. Tudi če bi Durkin kot bivši unijec z zelo aktivno vlogo podal ostavko na svoje dosedanje unijske principe, ne on, ne Eisenhower nista mogla pričakovati, da bodo Durkinu sledili ostali ameriški delavci. To je bilo naravno. Naravno pa tudi, da je moralo biti divjeja zakona v republikanski federalni vladi prej ali slej konec. Ali pa je Eisenhower računal z unijami in njihovim programom, upal pa, da jih bo vsaj politično taktično razdvojil in napravil nenevarne? Ta cilj je Eisenhower brez dvoma zasledoval. Prvo, kar mu je bilo pred očmi, je bila odcepitev organiziranega delavstva od demokratske stranke. Četudi ne v celoti, vsaj delno. Težko bo pridobiti za republikance unijo C.I.O. Morda razne unije A.F.L., predvsem tiste, ki so znane po svojem konservativizmu, še bolj pa po visokem standardu svojega članstva, ki je po duhu prav blizu kapitalističnemu duhu. Tudi ta račun je Eisenhower brez dvoma imel. To se je videlo takoj v začetku, ko je postavil za tajnika za delo unijca iz vrst A.F.L., dosledno pa odklanjal, da bi imela v federalnem tajništvu za delo kako desedo unija C.I.O. Tudi ne Lewisovi rudarji. V okrilju republikanske stranke se je celo ustanovil neki oddelek, ki bi imel nalogo, da unijsko delavstvo pridobi za republikansko stranko. Imenovanih je bilo nekaj generalov, ki pa so bili in so ostali generali brez armade. Ta akcija Eisenhowerja je torej propadla!

Igra Eisenhowerja z osebo Durkina, odnosno z delavskimi unijami je propadla v celoti, ker je bila politično naivna. Povdarili smo, da so ameriške delavske unije strogo interesne organizacije, kjer ni kulturnega povdarka, kjer ni dobrodelnosti, kjer ni nobenih teorij o spremembi obstoječega družabnega reda. To organizirano delavstvo hoče za sebe zaposlitev, visoke mezde, razne zavarovalne fondе, razne socialne organizacije, v katere pa ne bo prispevalo samo, marveč naj bo v prvi vrsti obremenjen kapital. Delavstvo hoče zdrava stanovanja, poceni kredit, skratka—standard življenja, ki mu spričo dela in bogate Amerike tudi gre. V tem okviru uživa kulturne dobrine Amerike, kakor pač vsak drug Amerikanec!

Povdarili smo pa tudi, kar je vsakemu znano izven tega povdarka, da je sedanja vlada v Washingtonu, vlada milijonarjev, ki gre izključno v borbo za čim večje lastne interese. Ti interesi pa so protivni delavskim unijam! Kako je mogel Eisenhower pričakovati, da bodo ameriške milijonske delavske organizirane množice kar na enkrat opustile svojo tradicijo, svoje principe, morda celo organizacijo in z zastavami prešle v republikanski tabor!

Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Unijec Martin Durkin je izstopil iz vlade s pojasnilom, da so bile vse dane socialne obljube v Beli hiši snedene. Mislimo tudi, da sedanje še ožje sodelovanje delavskih unij, še močnejše nabiranje članstva ni nikaka posledica dejstva, da je bil neki Martin Durkin kot delavec v federalni vladi ali da bi šlo na delavski strani za kake proteste. Življenje gre svoja pota, tudi življenje delavca v Ameriki—dejstvo, katerega Eisenhower ni doumel.

L.C.

Urednikova pošta

Vtisi iz Detroita

EUCLID, O. — Ker sem imel dopust, nas je moj svak Ernest Lužar "potegnil" v Detroit, kjer sem nekoč preživel deset let plodonosnega kulturnega in političnega udejstvovanja. Detroit je razmeroma novo, skoro dvamilijonsko mesto z ogromno avtomobilsko industrijo. Ima moderne ceste, krasne parke in mnogo drugih zanimivosti. S Canado ga meji reka Detroit.

Slovencev je tem mestu naseljenih okoli šest tisoč, ki pa so raztreseni po celotnem mestu. Pred leti so bili silno razgibani, bodisi v kulturnem ali političnem pogledu; toda kot po ostalih naselbinah, tudi tam zakon narave opravlja svoje delo. Vendar imajo še pevske zbor in dva domova. Na vzhodni strani so si zgradili SND, ki je krasna in moderna stavba, če izvajamo oder, kateri ne odgovarja za večje dramske predstave, ki so pa itak zelo redke. Na zapadni strani mesta imajo pa manjšo in starejšo stavbo SDD, na čigar odru sem tudi jaz raztrgal že več parov podplatov. V detroitskih tovarnah ima mnogo naših ljudi dobre in odgovorne službe, zlasti izmed mlajšega rodu.

Prenočevali smo pri znanemu kulturnemu in društvenemu delavcu Rudyju Potočniku. Ker je zelo zaposlen z zidanjem hiše na svoji bližnji farmi, ki je obenem tudi privlačni in dobro urejen prostor za piknike, smo se kar sami "pečlali".

Nato so se pričeli obiski pri prijateljih, ki jih ni bilo ne konca ne kraja. Kot povsod, so tudi detroitski Slovenci silno gostoljubni in družabni. Zato vsem—lepa hvala! Drugo jutro smo šli v Belle Isle park, toda vsled močnega deževja smo ga le površno ogledali. Preko vode smo pa gledali v Canado in požirali sline za močnim pivom in starim žganjem. Vstavili smo se v SDD, nato pa spet obiski.

Pri A. Faturju in njegovi ženi Mary, smo vzbujali spomine na dramska leta. Oba sta dobra igralca in Tone je tudi režiser. Nato smo šli k bivšemu Clevelandčanu Jacku Kapelju, ki obratuje gostilno. Tudi njegova Franca je igralca in silno družabna. Prav tedaj je kuhala štruklje, ki so bili "napihneni" kot žabe. Seveda smo obiskali tudi SND, kjer smo se sestali z mnogimi rojaki, vključno s Raya Travnika in upravitelja doma Andyja Gruma.

V soboto zvečer smo se udeležili "Moonlight" piknika na Potočnikovih prostorih, ki ga je priredil SND, ampak vsled hladnega in deževnega vremena, je bila slaba vdeležba. Vendar pa smo pridno "hrustali" okusne "čikens", ki jih je na ražnju spekel mojster v tej stroki Frank Gaber. Tu smo srečali znanega dopisnika in narodnega delavca Toneta Jurco, ki je duševno še zmerom čvrst, kot tudi njegova soproga. Dalje njegovega sina inženirja, ki je vedno rad med "ta starimi". Pridno je dregal v ogenj tudi narodni delavec Jack Gorup in "župan" iz six mile ceste Frank Padar. Dalje smo si "pumpali" roke z Tonom Anžičkom, Korunom, Koširjem, Gust Platom in več drugimi, ki pridejo na piknik če tudi "prekrije" dežujejo.

V nedeljo zjutraj nas je pa vrag nesel v zoologični park, kjer je bilo mraz, da so nam kar zobje škpletali. Dasi je ta park eden najlepših in najmodernejših na svetu, vendar ob takem vremenu človek nima užitka. Škoda! Ugodno so se počutili menda le kosmati medvedje, dočim so se "afne" stiskale v grupe namesto, da bi se "guncale." Mnogim izmed njih se le preveč očitno vidijo naravni "čari," zato je Lu-

Članom in prijateljem zbora "Ivan Cankar"

CLEVELAND, Ohio—V petek, dne 18. septembra 1953 se vrši redna seja Dramskega zbora IVAN CANKAR v Slovenskem narodnem domu, 6409 St. Clair Ave., v sobi št. 3, staro poslopje. Pričetek bo točno ob 8. uri zvečer.

Clane, članice in prijatelje dramatične, uljudno vabimo, da se vdeležijo seje. Na tej seji bo določena prihodnja igra, ki se ima predstaviti na prvo nedeljo v decembru t. l., in da se pogovorimo o delu za sezono 1953-4.

Pokažimo, da nam je še vedno pri srcu obstanek zbora, ki goji dramatično že zadnjih 35 let.

Po seji bo nekoliko prigrizka. PRIDITE!

Vas uljudno vabi

John Pollock,
tajnik-blag.

Zabava demokratov v Euclid Beach parku

Ray T. Miller

Pod pokroviteljstvom okrajne demokratske stranke se v nedeljo, 20. septembra vrši velika zabava v Euclid Beach parku. Pričetek bo ob 1. uri popoldne. Za to priliko se bo serviralo okusno pečenko "Steer Roast," za kar bo skrbel Sam David. Zadnjih par let je bila enaka zabava v Geauga Lake parku, toda ker je od rok in je bilo mnogim nemogoče udeležiti se je, se jo je letos določilo za Euclid Beach park, ki je v neposredni bližini.

Glavni govornik na prireditvi bo okrajni inženir Albert S. Porter, ki je kandidat za župana na demokratski listi. Mr. Porterja bo predstavil načelnik eksekutive okrajne demokratske stranke, Ray T. Miller. Predstavljani bodo tudi drugi kandidati za councilmane in razne druge urade, ki bodo na glasovnicah pri primarnih volitvah.

Splošna javnost je vabljena, da pride na prireditev in se seznanji z kandidati. Posebna privlačnost za zabavo bodo razne tekme za otroke in odrasle, godba in ples zvečer v kabini. Oddanih bo več lepih nagrad.

Žar svetovalec uslužbenca naj jim gotov del telesa "popenta" z rjavovo barvo. Ta krasen in ogromen živalski vrt z lepimi nasadi in cvetlicami bi si moral ogledati vsak obiskovalec. Baš sedaj je v teku tudi zanimiv državni sejem (State Fair).

Cas za odhod je prišel. Poprej smo šli pa še na izvrstno kosilo k Mrs. Katy Stimac. Ona je zelo napredna in značajna žena. Med kosilom nam je povedala, da je v Detroitu padala toča debela kot jajce, toda on je dejal, da je bila velika kot limona. No, ker je razbila strehe na hišah in celo na avtomobilih, bi skoraj rajši verjel Mr. Stimacu. Pri tem sem se spomnil tistega Kočevarja, ki je dejal: "Pri svetem Petru taka toča padu, take roke lomu kot moja veja."

Torej, zdravstvuj Detroit, dokler se spet ne vidimo!

Frank Česen.

SELIŠKARJEVO PISMO IZ LJUBLJANE

4. septembra 1953.

Izseljenski družinski koledar

Dragi rojaki in prijatelji! Danes me je obiskal rojak Fran Cankar iz Clevelanda in sva se domenila, da si bova šla jutri ogledat Sv. Urh, to največjo mučilnico slovenskega naroda. Vidite, da "ameriška sezona" še kar traja in še vedno je tu okoli 100 Amerikancev. Pred tremi dnevi pa je pripotoval za vedno sem stari Menton s soprogo iz Detroita. Toda revež je zbolel in se nahaja zdaj na kliniki. Pa še druga nesreča ga je doletela: pri izkravnanju je žena izgubila ves denar. Zadnja večja skupina rojakov se bo vrnila iz Slovenije šele 20. oktobra. To skupino vodi Anna Krasna, upravnica "Glasa naroda." Ondam sem bil z njo na njenem domu v Dolgi Poljani nad Vipavo. Doma je bila tudi njena sestra, ki je poročena v Švici.

Staremu John Lokarju iz Clevelanda se zahvaljujem za vse njegove dragocene zgodovinske prispevke, več mu bom pa v pismu napisal. Prav tako se vsem tistim rojakom, ki nam pošiljajo revije in knjige v ime Izseljenske matice pristočno zahvaljujem.

Zaradi mojega zdravja, ki je vedno slabše, se bom podal na 6 mesečno zdravljenje. Za tačas bom odložil vse "uradne funkcije"—samo dopisovanje v "Prosveto" ne, tako da bom z vami vedno na tekočem. Zdravniki so mi prepovedali za najmanj 6 mesecev sleherni del in skrb, svetujejo mi, naj se podam v kak samoto in čim višje. Morda si bom na vrhu Krma postavil šotor ali kje drugje, to bom šele videl.

Vojaki naj pomagajo Koreji

SEOUL, 16. septembra—Zamisel ameriškega državnega tajnika Johna Fosterja Dullesa, da ameriški vojaki na Koreji pomagajo pri obnovi dežele, se bo kljub ostri kritiki doma, verjetno ne izvršila. Ameriški general Taylor, ki poveljuje zavezniški kopni vojski, posebej še osmi ameriški kopni armadi, je pooblastil posamezne vojaške edice, da lahko dajo vojakne na razpolago pri obnovi Koreje, to pa—na vseh poljih. Pri obnovi in zidanju porušenih domov, šol, bolnic; pa tudi pri vzgoji, zdravstvu in kulturnih ustanovah. Vojaški poveljniki posameznih edinic naj sami odločijo, v koliko je vojaška pomoč v konkretnem slučaju potrebna.

ČASI SE

SPREMINJAJO

LONDON, 16. septembra—V Londonu se nahaja predsednik vlade samostojne republike Irske De Valera. De Valera je prišel v London na povabilo tukajšnjih irskih organizacij. Leta 1916 je bil de Valera obsojen na smrt kot veleizdajalec. Takrat je bila še celotna Irska združena z Veliko Britanijo, torej sestavni del Združenega kraljestva. Smrtna tazen se je spremenila v do smrtne ječe, s pomilostitvijo leta 1917 pa je bila popolnoma trtana.

AVTOMOBILE V OHIO

COLUMBUS, 16. septembra—Leta 1908 je bilo na ohijskih cestah 10,649 motornih vozil. Leta 1952 pa že 3,269,575. Motorno vozilo pride skoraj na vsakega drugega Ohijsca. V Clevelandu samem pride en avtomobil na vsako 1.75% osebe.

Oglašajte v . . .

Enakopravnosti

Kreditni tujini nesejo

WASHINGTON, 16. septembra—Za kredite tujini sta v Ameriki znani dve banki. Svetovna banka, pri kateri je soudeležnih s kapitalom 55 držav in tako imenovana United States Export-Import Bank.

Svetovna banka je dala posojila, 81 po številu, 29 državam v skupni višini \$1,700,000,000. Vodstvo banke pravi, da se ne more pritoževati glede vračanja posojil.

Export-Import Bank je dala okrog dve in pol milijardi dolarjev posojil. Do sedaj, to je v 18 mesecih njenega obstoja, je banka napravila 380 milijonov dolarjev, opisati pa je morala kot znesek, s katerim ne more več računati, torej je dvomljiv, le \$500,000.

Če Amerika ne pomaga . . .

PARIZ, 16. septembra—Pod okriljem Združenih narodov obstoja tudi razpredena organizacija tako imenovane tehnične pomoči zaostalim krajem. Vodstvo te organizacije je moralo skriti delovni program za 10%. Vzrok? Združene države so črtale \$4,600,000. Kljub temu pa od celotnega proračuna nosi Amerika se vedno 60% vsega proračuna. V letu 1953 bo ta organizacija razpolagala še z zneskom \$21,500,000.

TIHOTAPSTVO Z IZSELJENCI

BUFFALO, 16. septembra—Oblasti so prišle na sled posebni organizaciji, ki je pred visokim nagradam tihotapila Evropejce preko Kanade v Združene države. V dveh in pol letih se je v Združene države vtihotapilo 1800 ljudi. Le 60 od teh je bilo prijetih.

samezniki in organizacije, ki si naroče vsaj 10 izvodov koledarja—imajo 25% popusta. Naročite si ga že sedaj, da ne bo pošel. Tiskali ga bomo v 5,000 izvodih, toda že sedaj nas skrbi, da nam ne bo pošel.

Paketi in carina

Danes vam lahko sporočim veselo novico, da pripravljajo v Beogradu novo carinsko uredbo za darilne pakete. Predlog predvideva za pakete do 20,000 din naše notranje vrednosti ne oziraje se na to, kakšna roba je v paketu, ki je namenjena za gospodinjstvo in osebno uporabo naslovljenca. Vsak mesec bo dovoljen po en tak paket brez carine. Seveda, če pa bo, recimo v drugem paketu roba, ki je namenjena trgovanju—se bo pa ta carinila. Prav tako bodo oproščeni vsake carine večji predmeti, ki so namenjeni hišni uporabi naslovljenca do vrednosti 150,000 din. Čim bo nova uredba sprejeta, jo bomo objavili v vseh slovenskih izseljenskih listih.

Ostale novice

5. in 6. septembra bo na Okroglici na Primorskem veliko slavje desetletnice priključitve Slovenskega Primorja Jugoslaviji. Že do sedaj je prijavljenih čez 200,000 udeležencev. Letina je bila dobra, a ne najboljša, toda lahko smo zadovoljni, lačen ne bo nihče! Sole se bodo pravkar pričele, jesen že trka na vrata. Že lep čas imamo krasno, milo sončno vreme. 9., 10. in 11. septembra bodo napravili rojaki iz USA tridnevni izlet po Sloveniji skupaj z slovenskimi izseljenci iz Francije. Na Bledu jim bo pel Slovenski oktet.

Najlepše pozdrave prav vsem!

MELIORIRALI BODO 3,260 HEKTAROV TRAVNIKOV IN NJIV

Konec aprila je bila tretja redna seja okrajnega ljudskega odbora za okraj Celje-okolica. Okrajni zbor in zbor proizvajalcev sta ob tej priložnosti največ razpravljala o osnutku 10-letnega načrta za razvoj kmetijstva v okraju.

Načrt predvideva, da bodo obnovili v tem času 150 hektarov vinogradov, matičnjake in trsnice pa bodo povečali tako, da bodo dali 1962 leta en milijon komadov cepčlen. V teh letih bodo meliorirali tudi 3,260 hektarov travnikov in njiv. Načrt mehanizacije predvideva, da bo imelo kmetijstvo čez deset let 250 traktorjev, pet buldožerjev, šest goseničarjev za vinograde, 20 naprav za umetno namakanje polja, 60 traktorskih mlatilnic, 400 sejalnikov, devet melioratorskih naprav itd.

V dela in za mehanizacijo kmetijstva bodo investirali dve milijardi 66 milijonov dinarjev, razen tega pa bodo dali še 113 milijonov dinarjev za pospešitev veterinarstva.

STEKLARNA V SKOPLJU

V novi industrijski četrti glavnega mesta Makedonije v Skoplju grade poleg nove cementarne tudi moderno tovarno stekla. V tovarni postavljajo stroje že v delu in nadaljevanje gradbenih del je bilo letos odobrenih 1.130.000,000 dinarjev. Približno 750 milijonov dinarjev je namenjenih za opremo. Nova makedonska tovarna stekla bo proizvajala letno 150 ton optičnega stekla in 4,800 ton upogljivega in ravnega stekla. V nekaterih obratih te tovarne bodo začeli s proizvodnjo konec letošnjega leta.

Don't gamble with fire—the odds are against you!

INDIJA IN "PORTUGALSKA GOA"

NEW DELHI

Potnik, ki se je z nami vkr-cal v Genovi, je zelo rad govo-ril z Jugoslavlani. Pater Eugenio je mnogo vpraševal in delal bo-lesten obraz, ko je govoril o "verskem preganjanju" v Jugo-slaviji ter pripovedoval o svo-jem kraju Goa, portugalski po-sesti na obali Indije, nedaleč od Bombaya. Po poreklu je bil In-dijec in njegovi predniki so se iz-neverili svoji veri, ki jim je pod-kral Portugalske zagrozil s smrtjo in jih v to prisilil. V gladki italijanski je govoril o razvoju kulture in svobodi v de-želi Goa, o razvoju portugalskih prekmorskih posesti in o teolo-ških seminarjih, katerih najbolj-ši slušatelji gredo v Rim, da iz-popolnijo svoje znanje. "Kultu-ra in civilizacija" je dejal, "se iz-Goee nenehoma širita po vsem podkontinentu."

Kmalu potem ko sva se po-slovala, je vprašanje Geo znova prišlo na torišče indijske poli-tike in ne samo indijske. V Indiji menijo, da je kolonializem ne-nehna grožnja azijskim in afri-škim narodom. Argumenti, ki jih v tej zvezi omenjajo tu, nič kaj ne spominjajo na hvalnico očee Eugenia, prvega državljan-a Goee, ki smo ga srečali.

POSESTI SO USTANOVI- KATOLISKI REDOVNIKI

Tri posesti v Indiji, nad ka-terimi se vira portugalska za-stava Goa, Diju in Daman, niso samo ostanki kolonialnega im-sarstva, marveč tudi stalna grož-nja, v hrbet namerjena pištola, kakor pravijo tu. Tuja oporišča v Indiji so upostavili "v trgovce preoblečeni duhovniki, ki so po-zebe postali gospodarji s puška-mi in bajonetmi." Njihovo orožje, puške in bajoneti, je v glavnem izginilo. Toda trgovci in duhov-niki so ostali in njihove koristi se zdaj ne razlikujejo od koristi ljudi, ki so predstavljali Naza-rence iz Portugalske, ko so pred več sto leti prispeli sem. Sultan Tippoo, vladar Južne Indije v 18. stoletju in zgodovinar, opi-suje te dogodke v svojih spm-nih takole:

"Portugalski Nazarenci so pri-šli pred tri sto leti v neko to-varno blizu izliva neke reke pri Goi. Tu so ustanovili naselje in si prilastili zemljo, na kateri so prepovedali tako muslimanske molitve, kakor tudi hinduske malike. Kmalu so pregnali vse, ki niso bili pripravljeni sprejeti njihove vere. Od Hinduov je ne-ki dekret zahteval naj v treh dneh sprejmejo krščanstvo ali pa zapuste svojo zemljo. Neka-teri so zapustili domove in po-sestva ter se izselili, tiste, ki tega niso storili, pa so nasilno krstili."

Drugi zgodovinar Francis Buchanan je v svojih zapiskih s-potovanja po Indiji takole pi-sal:

"Prebivalci mnogih mest Tu-luve so Kankani. Le-ti pripove-dujejo, da so po preganjanju v njihovem rojstnem kraju Goi zbežali. Kdor je ostal tam, je moral sprejeti krščanstvo."

Tako je nastala trdnjava ka-tolicizma v Indiji, ki je močno orožje še zdaj, ko bi topovi in diplomacija nekoč močne Por-tugalske komaj mogli škodova-ti Indiji.

Za zgodovino Goee in ostalih kolonij je značilna vrsta krva-vih uporov. Leta 1852, 1895, 1901 in 1912 so upore krvavo zadušili, Hinduje nasilno krstili in izgnali, na njihovi zemlji pa naselili tujece. Poročila indijske-ga ministrstva za zunanje zade-ve o ukinitvi predstavništva v Lizboni je te dni govorilo o "če-dalje večjem omejevanju politi-čnih svoboščin in očitnem priza-devanju, da se zatre volja ljud-stva po priključitvi k Indiji. Cenzura tiska, prepoved zboro-vanja, aretacije, izgoni, zapira-

nje političnih funkcionarjev in ropanje indijskih državljanov, ki hodijo v Goe po opravkih, vse to je povzročilo veliko na-petost."

V Indijo prihajajo dan za dnem vesti o nasilju oblasti v Goi, o krvavih ubojih po ječah in ljudeh, ki brez sledu izgine-jo. Vodja gibanja za osvobodit-ev Goee, dr. Shirodkar je pred štirimi leti izginil — aretirale so ga portugalske oblasti. Poz-neje so v Lizboni trdili, da so ga izročili Indiji, kar pa so v New Delhiju odločno zanikali.

POLITIKA OHRANITVE POSESTI

V takšnih razmerah prebiva-lci Goee težko izražajo svojo voljo in mnenje. V duhu pripadnosti a Portugalski vzgajajo rodove na verski podlagi, iz učbenikov pa so izločili vse, kar govori o Indiji ter stikih med njo in Goe. Politika ohranitve tujega ozem-lja pa se ne omejuje na razna-rodovanja in teror. Portugalska v svoji propagandi in pripravl-janju diplomatskih ukrepov če-ste govori o "nevtralnosti Ind-ije," ki "ni vredna, da bi kontro-lirala tako važno strateško pri-stanišče in pomorsko oporišče, kakor je Goa." Komaj nekaj let je tega, ko je takratni tajnik za zunanje zadeve Indije R. V. Radzuma govoril o prizadevanju Portugalske, da bi ji ZDA po-magale obdržati kolonije:

"Kaj vse so Portugalci ob-ljubljali Združenim državam Amerike v finančnem in voja-škem pogledu, bo pokazala zgo-lovina. Zanesljivo pa lahko re-čemo, da so ZDA že zdaj prev-zele vlogo braniti Goe kot por-tugalsko posest v prepričanju, la bo v rokah Portugalske to pristanišče v primeru vojne več koristilo, kakor pa če bi bilo v rokah Indije."

ZDA o tem vprašanju svoje-ga stališča še niso tako odkrito pojasnile, kakor bi indijska jav-nost želela. Portugalski minist-rski predsednik dr. Salazar je že večkrat poudaril razliko med "zavezniško Portugalsko" in "nevtralnno Indijo," da bi zahod-ne države zainteresiral za sta-tus kuo. Že leta 1945 je dajal v tem smislu obljube, ko je rekel: "Portugalska si je v drugi sve-tovni vojni izbrala pot 'nevtral-nega sodelavca Velike Britanije' toda v prihodnji vojni ne bi in-te sme ostati nevtralna."

PLEBISCIT

Sklep indijske vlade o ukinit-vi indijskega predstavništva v Lizboni je zadel tu na enodušno odobravanje. Malone enodušna je tudi zahteva, da je treba do-končno ureditev vprašanja por-tugalskih posesti na ozemlju In-

dije storiti odločnejše ukrepe, med katerimi omenjajo na pr-vem mestu prekinitve diplomatskih stikov. Upravičenost razlo-ga, ki ga je za ureditev vpraša-nja navedla indijska vlada, pa je sprožila živahno razpravo. Le-ta 1950 je indijska vlada pred-lagala, naj bi vprašanje portu-galske posesti uredili s plebisci-tom. Sledili so novi predlogi: po-ročilo indijskega ministrstva za zunanje zadeve o prekinitvi po-slovanja indijskega predstavn-štva v Lizboni ne omenja plebis-cita, marveč samo predloge o načinu "izročitve Goe Indiji." Javnost pa še zmeraj razprav-lja o plebiscitu.

Mnogi menijo, da predlog o plebiscitu ne ustreza, ker začee-nja razpravo pripadnosti Goee. Ti krogi smatrajo že samo vprašanje, da bi portugalske posesti pripadle Indiji, zgodovinsko in zemljepisno za nesmiselno. Mno-gi poznavalci razmer v portu-galskih posestih menijo, da bi bil plebiscit v sedanjih razmerah za Indijo neugoden. To pa nika-kor ne bi moglo pomeniti, da je ozemlje 4240 km² na indijskem kontinentu in v indijski državi Bombay sestavni del Portugals-ke, oddaljene nad 10.000 km. Zato bi tudi načelno priznanje upravičenosti plebiscita v seda-njih razmerah pomenilo nagra-diti kolonizatorja za vse kar je storil.

Ko je predsednik portugalske vlade Salazar nedavno govoril o zahtevi Indije, je rekel, "da bi se morala Azija čutiti srečno in hvaležno za civilizatorsko in kulturno poslanstvo, ki so ga opravili Evropejci." Ta "kulturni imperializem," njegov razvoj, njegove metode in gesla neka-terih državnikov v Evropi ter njihovih odposlancev prihajajo-čih v Azijo v kutah, deželah, ki se bore za svobodo, niso nezna-ni. Clovek bi rekel, da v Evropi in Aziji kažejo, na iste ali pa na zelo sorodne vi-re.

Ladislav Bruner.
(PO "LJUDSKI PRAVICI")

SEDMAK

Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KEnmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Spreje-mamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

BUKOVNIK STUDIO

Mojstrsko fotografiranje
SVATBENE - DRUŽINSKE - PORTETI IN OTROŠKE SLIKE
762 EAST 185th STREET - IV 1-1797
Odprto vsaki dan od 9. do 8. ure — v nedeljo od 10. do 3. ure
Izdajamo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

JABOLKA

sveže zaklane in očiščene piščance—pisano blago od vreč, ki se lahko uporabi za vsakdanje obleke, dobite pri

ADOLPH J. SOMRACK

MAPLE GROVE ROAD
(Med Rt. 91 in 174, blizu Rt. 84)
Tel.: Willoughby 2-1845

Stanovanje s 3 sobami
se odda v najem.
Vpraša se na
1428 East 53rd Street
UT 1-4728

JOHN YAGER

IV 1-5702
GRADBENI KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garažo ali klet pod vašo hišo, vam po-strežem v popolno zadovoljstvo.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in
avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO
SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
KE 1-1934
15813 WATERLOO RD.

KADAR POTREBUJETE

ZAVAROVALNINO
proti ognju, viharju in avto-mobile, se lahko zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV 1-1874

PRIPOROČAMO SE

ZA NAROČILA ZA

Kleparsko delo -

popravljanje

streh

prenavljanje in

mizarska dela

Damo prosti proračun
Popravljamo dimnike
Vse delo je prvovrstno
in jamčeno
Cene zmerno

J. KOVICH & SON

1554 EAST 55th ST.
EN 1-2843
Damo prosti proračun

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo

Vprašajte nas.
kamorkoli.

Dve opremljeni sobi se odda

v najem.

Vpraša se na

6529 JUNIATA AVE.

ali pokličite EN 1-9176

ODDA SE V NAJEM

velika in lepo opremljena soba poštenima Slovenkama ali pa mla-demu paru. Na razpolago sta tudi kuhinja in sprejemnica poleg dru-gih udobnosti.

Zglasite se na
1061 E. 68 St.

ST. CLAIR BEVERAGE

7702 St. Clair Ave., EX 1-0498

Odprto 9. do 9. zv.

Pivo, šampanjec, domača in importirana vina, mehka pijača, cigarete. Cena piva je bila znižana.

3 ODRASLE OSEBE

ISČEJO STANOVANJE S 4 SOBAMI.

Kdor ima za oddati naj sporoči na
VERONICA SEVERINAC
726 E. 117 St., MU 1-6056

HARMONIKE NAPRODAJ

Nemškega izdelka, štiri-vrstne na gumb; zelo lepe, bele s kamni okrašene.

Cena \$200.

Za naslov se pozive v uradu tega lista.

NAPRODAJ

PRODA SE

HISO ZA ENO DRUŽINO, 6 SOB.

2 GARAZI.

PRODAJA SAM LASTNIK.

Vpraša se na
16723 Grovewood Ave., IV 1-4913

DELO DOBIJO ŽENSKÉ

DEKLE

dobi dobro službo za splošna pi-sarniška dela. Mora imeti lično pi-savo. Za polni čas. Dobra plača.

Vpraša se v pisarni

CLEVELAND ACCOUNTING
6411 St. Clair Ave., UT 1-5158

DELO DOBIJO MOŠKI

FORD

MOTOR CO.

Clevelandska tovarna
sprejema prošnje za delo
od

NOVIH

AMERIKANCEV

ki so zmožni govoriti nekaj anglesčine.

To podjetje nudi visoko plačo, iz-vrstne delovne razmere, in sekuri-teto za bodočnost. Sedaj intervui-ramo kvalificirane moške za vsakovrstna dela.

Prosimo, zglasite se osebno v na-šemu upošjevalnem uradu na Engle Road, južno od Brookparka. Prebivalci izven mesta so proseni, da pišejo na

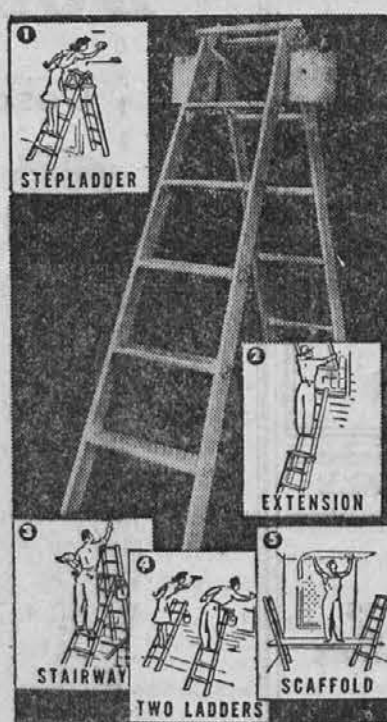
FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

CLEVELAND, OHIO

BAILEY'S 4 TRGOVINE

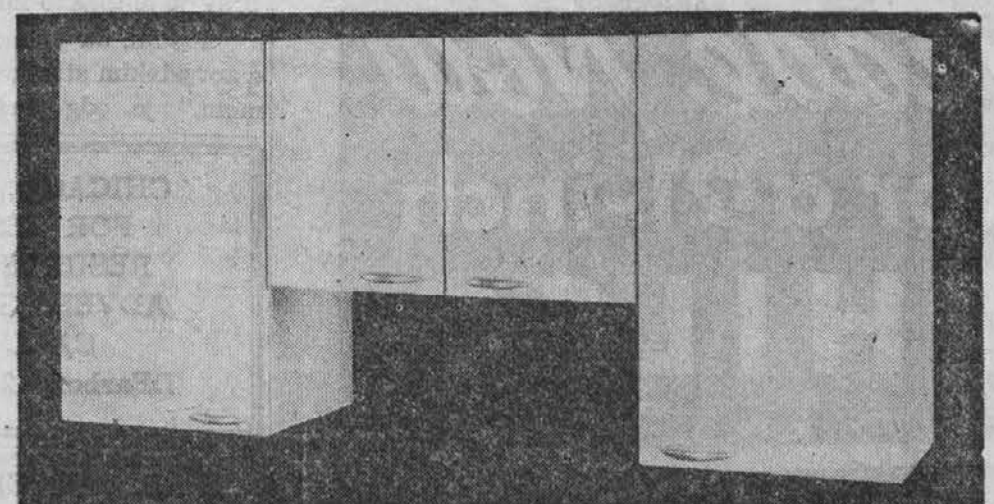

'Master-All' 5-Way STEP - EXTENSION SAFETY LADDER

Lestve 4 cev.
raztegljive do 6 čev. 8.95

5 čev. raztegljive do 8 čev. 10.95
6 čev. raztegljive do 10 čev. 12.95
7 čev. raztegljive do 12 čev. 14.95
8 čev. raztegljive do 14 čev. 16.95

Pet različnih lestev v eni! Lahka za rabo, nima kompliciranih me-haničnih naprav, ne rabi se orod-ja. Je z gumijem podkovana za večjo varnost.

6.95 Metal Wall Cabinet Unit

A. Levo: 24x15x10"

B. Srednji: 15x24x10"

C. Desno: 24x15x10"

Kupite jih posamezno, v parih ali v skupi-nah za dodatno shrambo, ki jo potrebujete. Kabineti so izdelani iz kovine in imajo jeklene ročaje iz kroma; finiš je belega enajmla.

5.00

27" Garderoba

iz kovine

24.95

Mere 30" 29.95

Mere 33" 34.95

\$1 takoj \$1 tedensko

Ekstra klobot, ali shramba kjerkoli jo potrebujete. Močno zgrajena v mahoganij barvi. Zgoraj ima poli-co, obočalniki za kravate, žep za kampfior, ključavnicno in ključee.

"VACUUM ACTION"

Easy Day Dry Mop

Opravi delo čarobno! Prah po-bere ko se mopo dvigne s poda, ga spusti ko se jo otrese. "Mop head" ne pade pri otrsenu, ampak se zlahka odstrani.

BAILEY'S Sedmo nadstropje in v vseh podružnicah

2.49

VOHUNI

IN SKRIVNOST
ATOMSKE BOMBE(PO ZAPISKIH POLKOVNIKA KANADSKE PROTI-
OBVEŠČEVALNE SLUŽBE RICHARDA HEARSHA)

(Nadaljevanje)

Na delo torej! Zda se je pomiril tudi Mackenzie King. Protiobveščevalni oddelek kanadske policije je pohitel, da z Guzenko pomočjo razvozla vsebino skrivnih sovjetskih brzojav.

Ni bilo namreč res, da so Guzenko poslali v Združene države.

Z družino vred so ga odpeljali samo na varen kraj v okolici Ottawe. Rockcliff Baracks — skalne barake — so imenovali ta kraj, ki je bil v resnici le utrjeno vojaško in policijsko taborišče. Poleg taborišča se raztezala obsežno vežbališče. Tu je bila tudi i vedno močna straža. Taborišče je imelo tudi lastno letališče in hangarje. Dostop k notranjim poslopjem pa je še posebej čuvala močna in visoka železna ograja. V skalnih barakah so vežbali predvsem enote kanadske specialne službe, tako da tu ni bilo razen uniformirancev videti nikogar.

V taborišču je lahko nemoteno delal Leopole s svojim štabom. Vsi, ki so delali pri obveščevalni službi, so bili v stalnih stikih s taboriščem. Prebivalci taborišča pa so zlahka prihajali kamor je bilo potrebno. Ni se jim bilo treba bati, da bi kdo nepoklicanih zašel med nje. Redno so se sprehajali.

Guzenko je prinesel s seboj velik kup papirjev, ki jih je moral rešiti, dešifrirati. Kadarkoli so zasledili podatke, ki jih je bilo treba kontrolirati, se je iz taborišča odpravila posebna skupina, da izvrši zadano nalogo. Razen tega so morali kontrolirati tudi vse sumljive osebe. Ker pa so v tej aferi nastopale samo osebe iz višjih krogov, je protiobveščevalna služba rabila tudi detektive v frakih, opazovalce, ki so se znali med ljudmi z uglasenim vedenjem kretati brez vzbujanja pozornosti.

Zda se šele resnično vidi, koliko podlosti, umazanije in pokvarjenosti skriva v sebi ta uglasena družina — so govorili Leopole in drugi člani štaba, ko so prišli na sled kakšnemu svetovnoznaneznemu znanstveniku, univerzitetnemu profesorju, političnemu predstavniku ali visokemu častniku.

Predvsem pa je bilo treba dognati, zakaj je pobegnil Guzenko. Kaj ga je vodilo, da je iz dneva v dan zbiral podatke ter lepega dne pobegnil, zapustil domovino in službo. Razjasniti je bilo treba, če morda tu ne gre za prevaro, ali za preračunano uprizorjanje mednarodnih zapletljiv.

Kar je Guzenko o tem povedal, je zvenelo zanj zelo lepo. Nedvomno je bilo v njegovem

odgovoru nekaj resnice in nedvomno je ta resnica bila eden vzrokov za njegovo izdajo in pobeg.

"Rusko ljudstvo si prav tako predstavlja svobodo, kakor vsako drugo ljudstvo, ki živi na zemeljski obli," je dejal pobegli sovjetski častnik v svojem priznanju, "a ne more uresničiti svojih sanj o svobodi in demokraciji, ker živi v sistemu nasilja in preganjanja. Videl sem," je nadaljeval Guzenko, "kako Sovjetska zveza na mednarodnih konferencah resno razpravlja o miru in varnosti, a se v isti sapi pripravlja na tretjo svetovno vojno. Prepričan sem, da dvoletna politika Sovjetske zveze ne koristi ruskemu ljudstvu, temveč le ogroža civilizacijo vsega človeštva."

Po lastni izjavi se je Guzenko samo zategadelj odločil za beg, da razkrije umazano sovjetsko trgovanje in njegove podle namene.

"Lepo, lepo," je sam zase mislil velikouhi Leopole ter si zamišljeno drgnil že tako velike uhlje, ki so se mu v zadnjih dneh še bolj nategnili, "zelo lepo, toda — prelepo!"

Navajen je bil, ogledati si vsako stvar z dveh strani. Niti v obveščevalni niti v protiobveščevalni službi še ni naletel na žrtev, ki ne bi govorila o idealih in prepričanju. Med njimi je bilo tudi nekaj takih ljudi, ki so pod vtisom grozot minule vojne mislili zares odkritosrčno. Pri večini pa je za takšnimi izjavami tičalo še kaj drugega. Za obveščevalno središče pa je bilo koristno, poznati tudi ta "kaj drugega," kajti Leopole je samo iz tega lahko sklepal, koliko sme zaupati temu ali onemu. Zenske, denar ali zelo razburljiva preteklost... Večkrat tudi vse hkrati.

Toda Guzenko? Imel je lepo, mlado ženo, ki ga je ljubila in on njo. Sam Guzenko pa je bil še premlad, da bi imel za seboj kaj temnega. V diplomatski službi je imel visoko in zaupno mesto, plačo je sprejemal v dolarjih, stanovanje mu je plačalo veleposlaništvo, torej tudi ni mogel živeti v velikih denarnih zadregah.

"Kje je torej vzrok, da so ga hoteli že prejšnje leto odpoklicati?" je vprašal Leopole, čeprav je le glasno mislil.

"Mislim, da je tudi to v zvezi s sovjetskim strahovalnim sistemom," je odgovoril nadporočnik Buster.

"Saj se mu vendar ni bilo treba bati, dokler ni imel vzroka!"

"Že spet mislite samo s kadsko glavo," se je smejal Buster, ki je dolgo živel v Sovjetski zvezi kot zvezni častnik in ki so ga prištevali k strokovnjakom za sovjetska vprašanja.

"Svoje glave ne morem zamenjati," se je jezil Leopole. "Policijske se boji samo tisti, ki je kaj zagrešil."

"Poslušajte, Leopole! V Sovjetski zvezi sta dve oblasti. Oficijska oblast, ki jo tu v Kanadi vsi poznamo, ta obrača kolesje države na sploh, toda za to oblastjo stoji druga, stoji NKVD, ki smo jo svoj čas pri nas imenovali "Čeka," pozneje GPU. To je tajna služba."

"Toliko bom menda sam tudi še vedel."

"Toda to ste vendar že pozabili, da tajna služba nadzoruje tudi vojaštvo."

"Nisem pozabil. V Angliji na primer lahko Intelligence Service nadzoruje celo ministrskega predsednika."

"Da, lahko ga nadzoruje in po redni pošti dostavi svoje opazke in da svoje nasvete. Ne more pa se neposredno vmešavati v vojaške službene zadeve."

"To je samo formalnost," je dejal Leopole in si nervozno potegnul uhlje.

"NKVD pa se kakor v Nemčiji Gestapo lahko neposredno vtiča v vse stvari. Tega pa noben, še tako malo vreden oficir ne trpi rad, če se civilisti vmešavajo v njegovo delo. Stavim, da so med NKVD in polkovnikom Zabotinom bila stalna trenja. Guzenko je delal pri Zabotinu kot aktivni oficir in je po vsej verjetnosti bil na njegovi strani. Poleg njega je v sedni sobi delal strokovnjak za tajnopis NKVD in tja so čestokrat prihajali tudi uslužbenci NKVD."

"Aha, otovo so bila trenja tu-

di med njimi."

"Prav to hočem povedati," se je smejal Buster. "Od časa do časa vsakdo rad irtigira, ova-ja, obrekuje ter nastavlja pasti in prepreke, kjer jih le more."

"Menda ne mislite s tem povedati, da so uslužbenci NKVD meni nič tebi nič dali neugodno mnenje o Guzenku?"

"Prav to hočem povedati," se je smejal Buster. "Od časa do časa namreč poročajo v Moskvo, kako se v tujini vedejo diplomatski uslužbenci. Razen tega pa je mogoče, da se je Guzenko ob rojstvu prvega sina preveč napil, ali pa se je napil ob kakšni drugi priložnosti in je bil nekoliko glasnejši kot navadno."

"Kaj podobnega se lahko zgodi tudi komu drugemu," je Leopole po strani pogledal nadporočnika Busterja, ki je tudi sam bil velik prijatelj alkohola.

Nad poročnik Buster pa se ti-stokrat niti zmenil ni za to pikro opazko.

"No, in nato so se enkavedejci razkričali, govorili o diplomatskem škandalu in vrag vedi, če niso morda celo javili v Moskvo, da se je Guzenko nespótljivo izrazil o Stalinu, kar je greh in prekršek, ki v Sovjetski zvezi stane glavo."

"In mislite, da so ga zaradi tega odpoklicali v Moskvo?"

"Vsekakor! Zato je tudi bil na strani polkovnika Zabotina. Vojska in NKVD sta zategadelj prišli v ostra nasprotja."

Leopole še vedno ni mogel verjeti.

"In vendar se ni bilo treba bati mlademu oficirju. Odpotoval bi domov in dokazal svojo nedolžnost."

"Povejte mi, ali res še nikdar

niste slišali tiste šale o zajcu, ki je zbežal čez mejo? Med potjo so ga vprašali, zakaj beži. Zato, je dejal zajec, ker pri nas vsakemu oslu porežejo uhlje. Toda ti nisi osel, so ugovarjali. Hm! je odgovoril zajec, preden bi dokazal, da nisem osel, bi bil že zdavnaj ob uhlje."

Leopole ni imel zaman velikih

uhljev. Busterjeva primerjava ga je neposredno prizadela in jo je molče sprejel.

Čez nekaj dni se je izkazalo, da je Buster imel prav. Med vojaškim atašejem, polkovnikom Zabotinom in šefom NKVD Pavlovom so bila stalna trenja, ki so se nazadnje tako zaostila, da je morala celo Moskva poseči vmes.

(Dalje prihodnjič)

V blag spomin

ob tretji obletnici odkar je umrla
naša ljubljena soproga in
dobra, skrbna mati

Angela Rolih

Zatisnila je svoje mile oči
dne 17. septembra 1950.

Draga žena, ljuba mama, zakaj si zapustila nas? Odnegli so Te v temno jamo, ne vidimo več Tvoj obraz.

Smrt je kruta, smrt je strašna, uniči up, razdre vezi, ostane le boleš v srcu in lep spomin na prošle dni.

Zalujoči ostali:

LOUIS, soprog
LOUIS ml., sin
LILLIAN, hčerka

Cleveland-Euclid, Ohio,
dne 17. septembra 1953.

V BLAG SPOMIN

ob deveti obletnici, odkar je umrl
naš ljubljani sin, brat,
soprog in oče

SGT. JOHN BERGANT

Svoje nadebudo življenje je zgu-
bil v borbi za svobodo domovine
v Franciji, dne 16. sept. 1944.

Jesenske rože cveto na gomili,
Tebi, dragi, mili,
ki sladko počivaš
in večni mir uživaš.

V naših srcih cveto rože ljubavi,
spočete v ljubezni pravi;
cveto iz srcnih globlin,
Tebi, dragi, v blag spomin.

Zalujoči ostali:
JOHN in FRANCES, starša
STEVE, ANDREW, ALBERT
in JOSEPH, bratje
MARIAN in FRANCES, sestre
MARY, soproga
SHIRLEY, hčerka
Cleveland, O., dne 17. sept. 1953.

SPECIAL
TO OWNERS OF 10-INCH
AND 12-INCH TV SETS

Trade Now
for a 21-inch
PHILCO

245
SQUARE INCH
PICTURE

Extra Allowance!
Limited Time Only

CALL NOW
EN 1-3634

for **FREE TRADE-IN APPRAISAL**
of your small screen set

Bring Your Enjoyment
of TV UP-TO-DATE!
Think of it — this
Philco 4002 has a
screen that is almost
five times larger than
an old 10-inch set.
Plus UHF-VHF Aerial.
Trade now and save!

\$279.95

Including Federal
Tax and Warranty

**Norwood Appliance &
Furniture**

6202 St. Clair Avenue

OPEN EVENINGS

EN 1-3634

John Susnik

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

MEN

For PICKING ORDERS
and LIGHT PACKING
GENERAL FACTORY WORK
Good starting pay
Hours: 8 A. M. to 4:30 P. M.
No Saturdays. Good working
conditions. Only men interested in
steady work need apply.

**CRESCENT DENTAL
MFG. CO.**
1839 S. PULASKI RD.

REAL ESTATE
FOR SALE

IDEAL LOCATION for any busi-
ness. Store 20x20. Large 5 room
apartment and 3' room basement
apartment. Inquire 5120 Elston
Avenue in rear of store.
Phone Avenue 3-8382

KEDVALE near Addison — 1-5
rooms and 2-3 rooms. Income
\$225 month plus owner's apart-
ment. Oil hot water heat. 2 car
garage. Lot 50x175. — Price
\$27,500.

Avenue 3-5868

INCOME PROPERTY — 2 story
frame building; hot water heat;
2-5 room apartment, and 1-4
apartment. Store with 2 rooms
in rear. Excellent condition. 2
truck garage. Good income. —
Owner sacrifice \$14,500.

Whitehall 4-8330

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S Cool BASEMENT

Dobri nakupi za moške in dečke

Deški fini pleteni bombažni

**Ski
pižami**

Z manjšimi hibami

1.99

Deški fini bombažni, pleteni
ski pižami. Z okroglim ovrat-
nikom. Navadne barve. Neka-
tere pisane. Regularne vrste
2.95 do 3.50. Mere 4 do 16.

Deške zimske teže spodnje

SRAJCE, HLAČE

vsak
komad

69^c

Krem barve, s kratkimi rokavi, okroglim
ovratnikom. Hlače so z elastiko ob pasu.
Samo prve vrste. Majhne, srednje ali ve-
like mere. Narejene za dolgotrajno nošo.

Poštna in telefonska naročila sprejeta do
5.30 in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv.
Pokličite CHerry 1-3000

MOŠKI 3.50 "Columbia"

**Broadcloth
PIŽAMI**

2.99

Moški navadni ali pisani
broadcloth pižami. Vrhnji
del v obliki suknjice ali
"slipover" stila. Hlačnice
imajo robove. V zahtevanih
barvah. Mere A-B-C-D.
Reg. vrste \$3.50.

Moški
pleteni
bombažni

SKI PIŽAMI
2.99

Moški pleteni bombažni ski pižami. Z
okroglim ovratnikom ali posebej všti-
tim ovratnikom. V navadnih ali pisa-
nih barvah. Manjše hibe. Reg. vrste
3.95 do 4.50!

The May Co.'s Basement oddelek z moško in deško opravo